

KESKKONNAAMET

Saunametsa karvase maarjalepa püsielupaiga kaitsekorralduskava 2012-2016

Foto autor: Arne Ader

SISUKORD

1. Sissejuhatus.....	4
1.1. Ala iseloomustus.....	4
1.2. Maakasutus.....	4
1.3. Huvigrupid.....	5
1.4. Kaitsekord.....	5
1.5. Uuritus.....	6
1.5.1. Läbiviidud inventuurid ja uuringud.....	6
1.5.2. Riiklik seire.....	6
1.5.3. Inventuuride ja uuringute vajadus.....	6
2. Väärtused ja kaitse-eesmärgid.....	7
2.1. Elustik.....	7
2.2. Kooslused.....	8
3. Ala ja selle väärtuste tutvustamine ning külastuskorraldus.....	9
Visioon ja eesmärk.....	9
4. Kavandatavad kaitsekorralduslikud tegevused ja eelarve.....	10
4.1. Inventuurid, seired, uuringud.....	10
4.2. Hooldus.....	10
4.3. Kavad, eeskirjad.....	10
4.3.1. Kaitsekorralduskava uuendamine.....	10
4.3.2. Kaitse-eeskirja muutmine.....	10
4.4. Eelarve.....	11
5. Kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamine.....	12
Kasutatud kirjandus.....	13
LISAD.....	14
Lisa 1. Karvase maarjalepa ja emaputke püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri.....	15
Lisa 2. Natura andmevormi muutmise ettepanek.....	17
Lisa 3. Karvase maarjalepa kasvukoha hooldus.....	18
Lisa 4. Saunametsa karvase maarjalepa püsielupaiga piiri muutmise ettepanek.....	19

Kaitsekorralduskava on alapõhine kaitsekorralduslike tegevuste plaan, mis on kaitse korraldamise aluseks.

Kaitsekorralduskava kinnitab Keskkonnaameti peadirektor. Teave kaitsekorralduskava kinnitamise kohta avalikustatakse Keskkonnaameti kodulehel.

Käesoleva Saunametsa karvase maarjalepa püsielupaiga kaitsekorralduskava (edaspidi *KKK*) eesmärk on:

- anda lühike ülevaade kaitstavast alast (edaspidi *ala*)- selle kaitsekorrast, kaitse-eesmärkidest, rahvusvahelisest staatusest, maakasutusest, huvigruppidest ning alal läbiviidavast riiklikust seirest;
- analüüsida ala eesmärke ning anda hinnang iga põhiväärtuseks oleva liigi, elupaiga vm väärtuse seisundile;
- arvestades alale seatud eesmärke määrata mõõdetavad kaitse-eesmärgid ja kaitsekorralduse oodatavad tulemused kaitsekorraldusperioodi lõpuks ning 30 aasta perspektiivis;
- anda ülevaade peamistest väärtusi mõjutavatest teguritest, kirjeldada kaitseks vajalikke meetmeid koos oodatavate tulemustega;
- määrata põhiväärtuste säilimisele, taastamisele ja tutvustamisele suunatud kaitsekorralduslike tegevuste elluviimise plaan koos tööde mahu, koha, ulatuse kirjelduse ja orienteeruva maksumusega;
- luua alusdokument kaitseala kaitsekorralduslike tööde elluviimiseks ja rahastamiseks.

Kava koostas Heikki Luhamaa (tel: 5270190, e-post: Heikki.Luhamaa@keskkonnaamet.ee).

Kava koostamist koordineeris Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regiooni kaitse planeerimise spetsialist Marja-Liisa Meriste (tel: 53007063, e-post Marja-Liisa.Meriste@keskkonnaamet.ee).

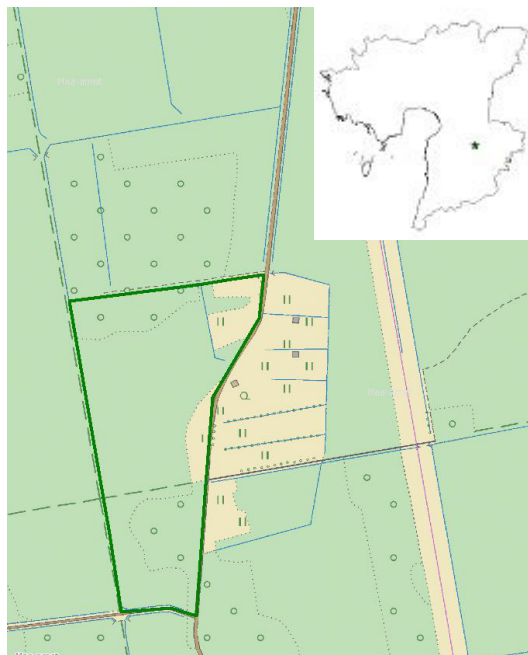
1. Sissejuhatus

1.1. Ala iseloomustus

Karvase maarjalepa (*Agrimonia pilosa*) püsielupaik (edaspidi *PEP*) asub Pärnu maakonnas Surju vallas Saunametsa küla territooriumil (joonis 1). Ala asub Pärnu madalikul ning seal kasvab nii okas- kui lehtmetsa ja levivad rohumaad.

Püsielupaiga kogupindala on 9,9 hektarit, mis kõik on tsoneeritud piiranguvööndisse. Püsielupaiga kaitse-eesmärgiks on väljaspool kaitsealasi asuva karvase maarjalepa elupaiga kaitse liigile soodsa seisundi tagamiseks. Püsielupaik on kogu oma ulatuses ka Natura 2000 Saunametsa loodusala EE0040354 [3].

Karvase maarjalepa püsielupaik moodustati keskkonnaministri määrusega nr. 1 RTL 2006, 6, 90 „Karvase maarjalepa ja emapatke püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“, mis jõustus 16. jaanuaril 2006. aastal. Püsielupaiga valitsejaks on Keskkonnaamet. Karvane maarjalepp on III kaitsekategooria kaitsealune taimeliik.

Joonis 1. Karvase maarjalepa püsielupaiga asukoht

1.2. Maakasutus

Püsielupaiga maa-ala paikneb täies ulatuses riigimaal ja jaotub kahe katastriüksuse vahel. Lodja metskond 72 (75601:006:0125; 1,57 hektarit) ja Kilingi metskond 3 (75601:006:0243; 8,25 hektarit). Kõlvikuliselt koosseisult on hinnanguliselt pool alast metsamaa, ülejäänud ala on rohumaad ja noorendik ca 15 aastaste kuuskedega.

1.3. Huvigrupid

Kaitsealaga seotud huvigruppide jagunemist näitab tabel 1.

Tabel 1. Püsielupaiga huvigrupid

Huvigrupp	Huvid
Keskkonnaamet	Huvitatud kaitstava väärtuse karvase maarjalepa ja tema elupaiga säilimisest
Keskkonnainspeksioon	
Riigimetsa Majandamise Keskus	Maa kasutajana huvitatud metsamajandamisest

1.4. Kaitsekord

Saunametsa püsielupaika katva loodusala kaitse-eesmärkideks on vanad looduspõõsad (9010*) ja karvane maarjalepp. Hetkeseisuga on püsielupaigas sh looduslal säilinud karvase maarjalepa kasvukoht. Elupaigatüüp vanad looduspõõsad on hävinud.

Kogu püsielupaiga alal on kehtestatud piiranguvööndi kaitsekord. Vastavalt kaitse-eeskirjale (lisa 1) on püsielupaigas lubatud: jahipidamine ja kalapüük; telkimine, lõkke tegemine ja rahvaürituse korraldamine, vaid selleks ettevalmistatud ja püsielupaiga valitseja poolt tähistatud kohtades; maavara kaevandamine ning uute maaparandussüsteemide rajamine; ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine. Lubatud on aegjärgne ja häilraie järgmiste piirangutega: rohumaade või teedega külnevatele metsamaadele tuleb jätta puistu vähemalt 50 meetri laiuse ribana ning puu- ja põõsarinde liituvus hoida vahemikus 20–40%. Võsastumise vältimiseks on vajalik harvendada puu- ja põõsarinnet teede, radade või rohumaadega piirnevatel, vähemalt 50 meetri laiustel metsastunud või võsastunud aladel ning hoida neil puu- ja põõsarinde liituvus vahemikus 20–40%. Keelatud on puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnasel.

1.5. Uuritus

1.5.1. Läbiviidud inventuurid ja uuringud

Alal on läbi viidud elupaikade inventuur 1997. a. Uusim inventuur on tehtud 2011. a augustis H. Luhamaa poolt, mille tulemusena tuvastati, et alal puudub vanade loodusmetsade (9010*) elupaigatüüp ja karvase maarjalepa parema kasvukoha tagamiseks tuleks püsielupaiga pindala ning piiri muuta.

1.5.2. Riiklik seire

Kaitsealal asub karvase maarjalepa riikliku seire jaam (Saunametsa SJA3312000), mis kuulub maastike ning looduslike looma-, seene- ja taimeliikide ning koosluste seire alamprogrammi. Seire toimub viie aastase intervalliga.

2006. aasta seirearuandest selgub, et Saunametsa leiukoht on Eesti suurim, kus 1000 taimevõsuga liik levib ligi 250 m pikkusel ja kuni 4m laiuse ribana metsa servas. Saunametsa seirejaamas oli 2011. a riikliku seire aruande kohaselt taimede arvukus sama paiknedes 0,3 hektari suurusel maa-alal. Taimede vitaalsust hinnati heaks ning hinnang üldseisundile oli hea [1], [2].

1.5.3. Inventuuride ja uuringute vajadus

Lisaks praegusele riiklikule seirele ei ole vajadust teisi inventuure ja uuringuid läbi viia.

2. Väärtused ja kaitse-eesmärgid

2.1. Elustik

Püsielupaigas on leitud üks kaitsealune liik – karvane maarjalepp. Liik on kolmanda kaitsekategooria kaitstav liik ja lisatud Punase Raamatu ohuvälisesse kategooriasse ning Euroopa Liidu Loodusdirektiivi lisadesse II, IV.

Riikliku seire järgi on PEPil liigi arvukus olnud nii 2006. kui 2011. aastal üle 1000 võsu. PEPi territooriumist on karvasele maarjalepale eluks sobilikud tingimused, vaid katastriüksuse Lodja metskond 72 ulatuses. Liik eelistab kasvada mõõduka häiringuga rohustes - parasniisketes metsaservades, heina- ja karjamaade servades, kraavikallastel, metsateedel ning lõhutud rohukamaraga kohtades. Kõnesoleval katastriüksusel paiknevad endised põllumaad ning (tõenäoliselt tee-ehituse käigus) segamini pööratud savi-kruusaseguse pinnasega sööt. Just katastriüksuse lõunaosas oleval endisel jäätmaal liik peamiselt levibki.

Liigi säilimiseks on vajalik tagada teatava intensiivsusega pinnase häiringud, mis väldiksid ala kinnikasvamise ning kamara liigi tihedaks muutumise. Hetkel ei toimu alal mingit majandamist ning on juba näha esimesed märgid võsastumisest ning kulustumisest. Liigi kasvutingimuste säilitamiseks on tarvis ala niita katastriüksusel Lodja 72 1,57 hektari suurusel alal.

Liigi kaitse korraldamiseks on Keskkonnaamet tellinud 2010. aastal liigi tegevuskava koostamise [2]. Käesolevaks hetkeks on valminud tegevuskava mustand, mida täiendatakse. Liigi kaitse korraldamisel PEPil tuleb järgida seal toodud majandamise ja elupaiganõudluse juhiseid.

Pikaajaline kaitse-eesmärk: Säilitada PEPil elujõuline karvase maarjalepa populatsioon vähemalt 0,3 ha suurusel maa-alal.

Kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärk: PEPil on säilinud elujõuline karvase maarjalepa populatsioon minimaalselt 1000 taimega (vt tabel 2) pindalal 0,3 ha.

Mõjutegurid ja meetmed

+ Elujõulise populatsiooni esinemine alal

— Kasvukoha kulustumine, võsastumine

Meede: Ala hooldamine niitmise teel ja niite koristamine 1,57 ha suurusel alal. Hooldamine kolme aastase sammuga.

— Sobiva kasvukoha vähesus

Meede: Ala välispiiri korrigeerimine selliselt, et sisse jääksid kõik piirnevad liigile sobivad elupaigad ning kasvukohad.

2.2. Kooslused

Natura 2000 standardandmebaasis olevas andmevormis on kaitse-eesmärgiks seatud elupaik vanad loodusmetsad (9010*). 2011. a andmete põhjal seda elupaika Saunametsa püsielupaigas ei esine. Varasemalt vana loodusmetsa elupaigaks määratud alal kasvab hetkel 15 a vanune kuusik. Tegemist on eeldatavasti uuendusraie järgselt kasvama jäetud järelkasvuga. Osa varem elupaigaks määratud alast on küll kaetud vana metsaga, kuid ei vasta servaeefekti tõttu vana loodusmetsa kriteeriumidele.

Tabel 2. Eesmärgiks olevate väärtuste koondtabel

Väärtus	Kaitse-eesmärk	Ohutegurid	Meetmed	Oodatavad tulemused
<i>Elustik (2.1.)</i>				
Karvane maarjalepp	Säilitada PEPil elujõuline karvase maarjalepa populatsioon vähemalt 0,3 ha suurusel maa-alal.	Kasvukoha kulustumine Võsastumine	Ala hooldamine niitmise teel ja niite koristamine 1,57 ha suurusel alal. Hooldamine kolme aastase sammuga	PEPil on säilinud elujõuline karvase maarjalepa populatsioon minimaalselt 1000 taimega pindalal 0,3 ha.
		Sobiva kasvukoha vähesus	Ala välispiiri korrigeerimine selliselt, et sisse jääksid kõik piirnevad liigile sobivad elupaigad ning kasvukohad	

3. Ala ja selle väärtuste tutvustamine ning külastuskorraldus

Visioon ja eesmärk

Karvase maarjalepa püsielupaigas ei ole rajatud külastustaristut. Puuduvad ka külastajaid teavitavad infotahvlid ala kohta, mistõttu ei saa kaitseala külastajad kohapeal ala kohta informatsiooni. Külastuse aspektist pole ala atraktiivne, ei asu tiheda asustuse piirkonnas ning pole olulise loodusharidusliku tähtsusega. Külastuse korraldamine püsielupaigas pole vajalik.

Visioon: Säilib olulisest mittesihipärasest inim mõjust puutumata loodusmaastik.

Eesmärk: Külastajate arv püsib tasemel, mis ei ohusta hoiualal olevaid kaitstavaid väärtusi.

4. Kavandatavad kaitsekorralduslikud tegevused ja eelarve

4.1. Inventuurid, seired, uuringud

Karvase maarjalepa seire

Kaitsekorralduskava efektiivsuse hindamiseks piisab viie aastase intervalliga toimuva riikliku seire raames kogutava karvase maarjalepa arvukushinnangust (järgmised seirekorrad 2016 ja 2021).

4.2. Hooldus

Kaitsekorralduslikult on oluline tagada PEPil karvase maarjalepa jaoks sobilikud elutingimused. Eesmärgiks on hoida kasvualad avatuna – vältida võsastumist ja kulustumist. PEPil vajalikud tööd on ala niitmine ja niite koristamine kolme aasta sammuga. Hetkel kaitse all oleva püsielupaiga katastriüksuse Lodja metskond 72 avatud maade ulatuses 1, 57 hektari suurusel alal (lisa 3). Kuigi kogu see ala ei ole hetkel liigi kasvualaks, soodustaks kogu territooriumi niitmine ja niite koristamine elupaiga kujunemist sobivaks. Hooldustööde maksumus on arvatud Keskkonnaministri määruse „Loodushoiutoetuse taotlemise, taotluse läbivaatamise ja toetuse maksmise kord, nõuded toetuse maksmiseks ja toetuse määrad“[1] järgi, võttes aluseks tasumäära 147 EUR/ha.

4.3. Kavad, eeskirjad

4.3.1. Kaitsekorralduskava uuendamine

Käesoleva kava lõppemisel on vajalik järgmiseks kaitsekorraldusperioodiks uue kaitsekorralduskava koostamine. See peab arvestama käesoleva kava rakendamisel saavutatud tulemusi, esinenud puudusi ning arvestama vahepeal muutunud tingimusi kaitsealal.

4.3.2. Kaitse-eeskirja muutmine

PEPi piir on kaitse-eesmärgiks oleva liigi kaitse seisukohalt ebaotstarbekalt paigutatud. Liiki ei leidu, ega ole ka potentsiaalselt sobivat elupaika, Kilingi metskond 3 kvartali nr KI 173 eraldistele 26-29 ja kvartali nr KI 181 eraldistele 1-3 jääval osal (raiesmikud ja metsamaa). Küll on liik levinud PEPist ida pool asuval Lodja metskond 73 avatud maadel ja teeservades. Tagamaks liigi optimaalset kaitset oleks tarvilik kaitse-eeskirja muutmine, mille käigus jäetakse PEPist välja kinnistu Kilingi metskond 3 eelpool nimetatud eraldised ning liidetakse kinnistu Lodja metskond 73 pindalaga 4,4 hektarit. Tulemuseks on ka piirnevate karvase maarjalepa kasvukohtade katmine. PEPi pindala väheneks selle käigus ligikaudu 2,2 hektari võrra (lisa 4).

Saunametsa loodusala kaitse-eesmärgi vanad loodusemetsad (9010*) hävimise tõttu tuleb Natura 2000 andmevormis vastav muudatus teha ja see elupaik kaitse-eesmärkidest välja arvata (lisa 2).

4.4. Eelarve

Eelarve tabelisse 3 on koondatud eelnevate analüüsidenä esitatud tööd, mis on täitmiseks käesoleva kaitsekorralduskavaga ettenähtud perioodi jooksul. Tabelis on tegevused jaotatud vastavalt tegevuse olulisusele järgmistesse prioriteetsusklassidesse:

- 1) esimene prioriteet–hädavajalik tegevus, milleta kaitse-eesmärkide täitmine planeeritavas ajavahemikus on võimatu, see on väärtuste säilimisele ja toimiva ohuteguri kõrvaldamisele suunatud tegevus; kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamiseks vajalik tegevus
- 2) teine prioriteet–vajalik tegevus, mis on suunatud väärtuste taastamisele, eksponeerimisele ja potentsiaalsete ohutegurite kõrvaldamisele
- 3) kolmas prioriteet–soovituslik tegevus ehk tegevus, mis aitab kaudselt kaasa väärtuste säilimisele ja taastamisele ning ohutegurite kõrvaldamisele.

Tabel 3. Saunametsa karvase maarjalepa püsielupaigas kavandatavad kaitsekorralduslikud tegevused, eelarve ja ajakava

Jrk	Tegevuse nimetus	Tegevuse tüüp	Korraldaja	Prioriteet	2012	2013	2014	2015	2016	Maksumus kokku
					Sadades eurodes					
Inventuurid, seired, uuringud										
4.1	Karvase maarjalepa riiklik seire	Riiklik seire	KA	II			2		2	4,0
Hooldus, taastamine ja ohjamine										
4.2	Elupaikade niitmine 1,57 ha (Lodja 72)	Liigi elupaiga hooldustöö	RMK	I	2,3			2,3		4,6
Kavad, eeskirjad										
4.3.1	Kaitse-eeskirja muutmine	Kaitsekorra muutmine	KA	II					X	X
4.3.2	Uue kava koostamine	Tegevuskava	KA	I					X	X
Maksumus kokku					2,3	0	2	2,3	2	8,6

KA- Keskkonnaamet, RMK- Riigimetsa Majandamise Keskus, X- rahastamine omavahenditest

5. Kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamine

Kaitsekorralduskava efektiivsuse hindamiseks piisab viie aastase intervalliga toimuva riikliku seire raames kogutava karvase maarjalepa arvukushinnangust (järgmised seirekorrad 2016 ja 2021). Kaitsekorralduskava on edukas kui liigi arvukus hetkepiirides ei lange alla 1000 isendi ja kaitsekorraldusperioodi lõpuks on kaitse alla võetud kõik PEPiga piirnevad karvase maarjalepa kasvualad. Kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamise ajaks toimub niitmine 1,57 hektaril (tabel 4).

Tabel 4. Kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamise alused

Jrk	Väärtus	Indikaator	Kriteerium	Tulemus	Selgitus
1	Taim	Karvane maarjalepp	Võsude arv	1000 võsu	Kasvukohas on võsude arv jäänud samaks või suurenenud
2	Liigi elupaik	Niitmine	Pindala	1,57 ha	Liigi elupaiga hooldamise pindala on jäänud samaks või suurenenud

Kasutatud kirjandus

- 1) Keskkonnaseire alamprogrammi "ohustatud soontaimede ja samblaliigid" 2011. aasta aruanne
Keskkonnainfo kodulehel:
http://seire.keskkonnainfo.ee/seireveeb/aruanded/12903_Taimeseire_koondaruanne_2011.doc
[30.05.2012]
- 2) Keskkonnaseire alamprogrammi "ohustatud soontaimede ja samblaliigid" 2006. aasta aruanne
Keskkonnainfo kodulehel:
http://seire.keskkonnainfo.ee/seireveeb/aruanded/5537_aru06_6.6_soontaimed.doc [30.05.2012]
- 3) Loodushoiutoetuse taotlemise, taotluse läbivaatamise ja toetuse maksmise kord, nõuded toetuse maksmiseks ja toetuse määrad (<https://www.riigiteataja.ee/akt/13132935>) [30.05.2012]
- 4) M. Leht, "Karvase maarjalepa (*Agrimonia pilosa Ledeb.*) kaitse tegevuskava 2012-2016 koostamine," Tartu, 2011.
- 5) Natura 2000 alad ja elupaigad internetis(<http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=EE0040354&release=End2010&form=Clean>) [30.05.2012]

LISAD

Lisa 1. Karvase maarjalepa ja emaputke püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri

Karvase maarjalepa ja emaputke püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri

Vastu võetud 02.01.2006 nr 1

RTL 2006, 6, 90

jõustumine 16.01.2006

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 2 alusel.

§ 1. Kaitse alla võtmise eesmärk

Määrusega võetakse kaitse alla keskkonnaministri 19. mai 2004. a määruse nr 51 «III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine» § 1 lõike 2 punktide 1 ja 3 kohaselt III kaitsekategooriasse kuuluvate liikide karvase maarjalepa (*Agrimoniapilosa*) ja emaputke (*Angelica palustris*) väljaspool kaitsealasid asuvad elupaigad, mida tuleb kaitsta nende liikide soodsa seisundi tagamiseks.

§ 2. Karvase maarjalepa ja emaputke püsielupaikade kaitse alla võtmine

(1) Kaitse alla võetakse järgmised karvase maarjalepa püsielupaigad:

- 1) Änniksaare Ida-Viru maakonnas Avinurme vallas Änniksaare külas;
- 2) Saunametsa Pärnu maakonnas Surju vallas Saunametsa külas.

(2) Kaitse alla võetakse järgmised emaputke püsielupaigad:

- 1) Lao Pärnu maakonnas Tõstamaa vallas Lao külas;
- 2) Kastna Pärnu maakonnas Tõstamaa vallas Kastna külas.

(3) Püsielupaikade piirid on kantud kaartidele, mis on esitatud määruse lisas2.

§ 3. Püsielupaiga valitseja

«Looduskaitseaduse» § 21 lõike 1 kohaselt on püsielupaiga valitsejaks Keskkonnaamet.

[RTL 2009, 11, 131 - jõust. 01.02.2009]

§ 4. Kaitsekord

(1) Karvase maarjalepa ja emaputke püsielupaikade maa-ala kuulub piiranguvööndisse.

(2) Püsielupaigas kehtib «Looduskaitseaduses» sätestatud kaitsekord selle määruse erisustega.

(3) Püsielupaigas on lubatud:

- 1) jahipidamine ja kalapüük;
- 2) telkimine, lõkke tegemine ja rahvaürituse korraldamine püsielupaigas on lubatud vaid selleks ettevalmistatud ja püsielupaiga valitseja poolt tähistatud kohtades.

(4) Püsielupaiga valitseja nõusolekul on Saunametsa ja Änniksaare püsielupaigas lubatud:

- 1) maavara kaevandamine ning uute maaparandussüsteemide rajamine;
  - 2) ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine.
- (5) Lao ja Kastna püsielupaikades on väljaspool ehituskeeluvööndit püsielupaiga kaitse eesmärgi saavutamiseks vajalike ehitiste, kaasa arvatud ajutise ehitise, püstitamine püsielupaiga valitseja nõusolekul lubatud.
- (6) Saunametsa ja Änniksaare püsielupaikades on lubatud aegjärgne ja häilraie järgmiste piirangutega:
- 1) Saunametsa püsielupaigas tuleb rohumaade või teedega külgnevatele metsamaadele jätta puistu vähemalt 50 meetri laiuse ribana ning puu- ja põõsarinde liituvus hoida vahemikus 20–40%;
  - 2) Änniksaare püsielupaigas tuleb puu- ja põõsarinde liituvus hoida vahemikus 20–40%.
- (7) Saunametsa ja Änniksaare püsielupaikades on võsastumise vältimiseks vajalik harvendada puu- ja põõsarinnet teede, radade või rohumaadega piirnevatel, vähemalt 50 meetri laiustel metsastunud või võsastunud aladel ning hoida neil puu- ja põõsarinde liituvus vahemikus 20–40%.
- (8) Saunametsa ja Änniksaare püsielupaikades on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnasel.
- (9) Lao ja Kastna püsielupaikades on emaputke elutingimuste säilimiseks ja parandamiseks vajalik:
- 1) niita või karjatada pool-looduslike kooslusi ning harvendada puu- ja põõsarinnet;
  - 2) alates 1. juulist kas iga-aastaselt karjatada või niita igal aastal kolmandik alast, nii et iga kolme aasta jooksul oleks pool-looduslike koosluste esinemisalad vähemalt ühe korra niidetud.
- (10) Lao ja Kastna püsielupaikades peab karjatamiskoormus ühe hektari kohta olema 1,5–3 alla aastast mullikat või 0,7–1,4 alla aastast lihavoid või 0,5–1 vasikaga lehma või 2–4 tallega utte või 0,8–1,6 hobust.
- (11) Püsielupaikades hooldustööde käigus niidetud hein ja raiutud põõsad tuleb pool-looduslike koosluste esinemisaladelt eemaldada hiljemalt kahe nädala jooksul pärast niitmist või raiumist.

1EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 08.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53).

2«Looduskaitseaduse» § 53 lõike 2 kohaselt ei avaldata Riigi Teatajas püsielupaikade kaarte, nendega saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

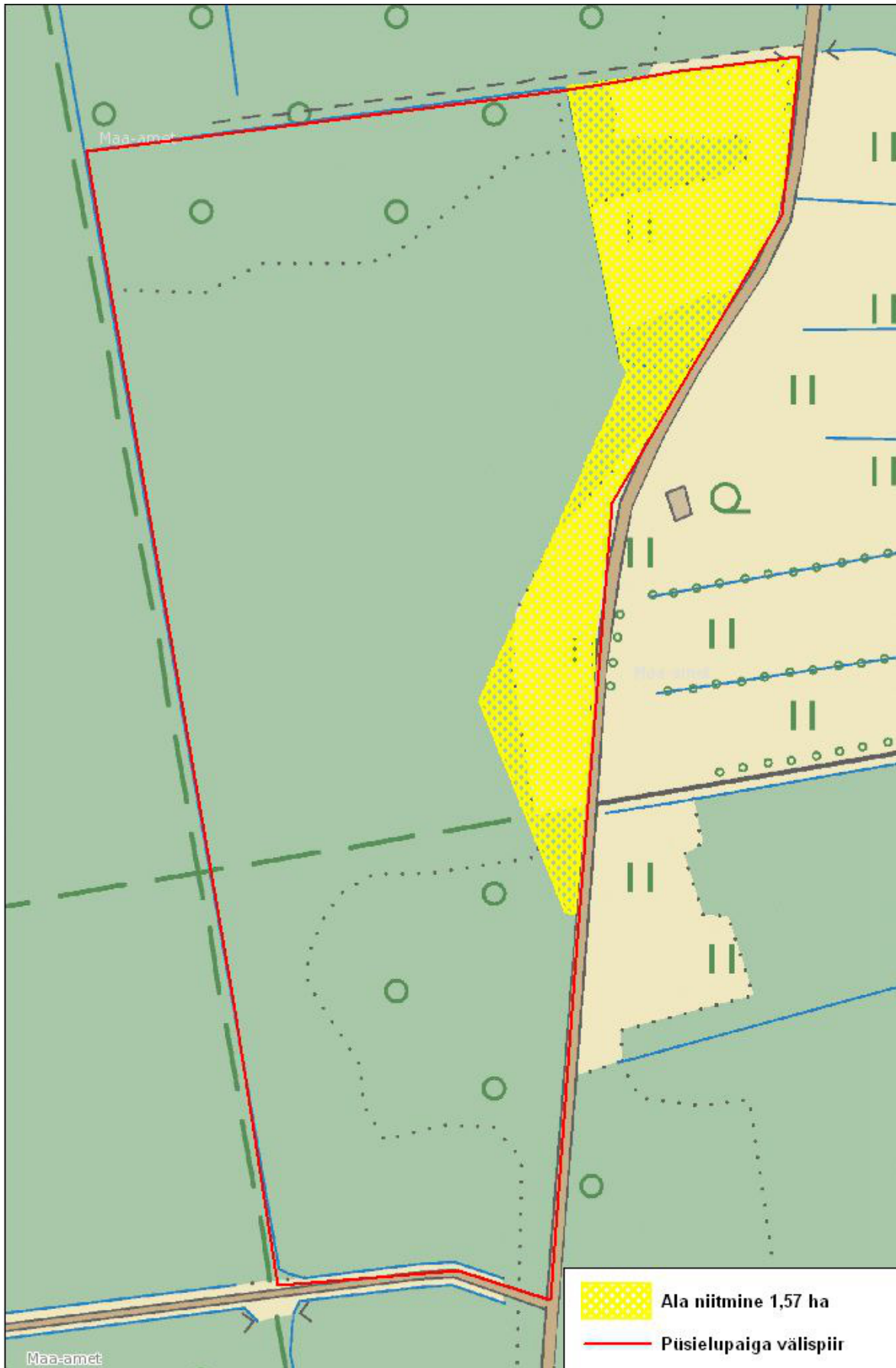
[RTL 2010, 18, 316 - jõust. 12.04.2010]

Lisa 2. Natura andmevormi muutmise ettepanek

Loodusala kood	Loodusala nimi	Natura 2000 loodusalade standard-andmebaasi andmestik					Uus andmestik					Põhjendused
		I lisa. Elupaigatüübid		Ala hinnang			I lisa. Elupaigatüübid		Ala hinnang			
		Kood	Katvus [ha]	A B C D	Looduskaitseline seisund	Üldhinnang	Katvus [ha]	Andmete kvaliteet	A B C D	Looduskaitseline seisund	Üldhinnang	
EE0040354	Saunametsa	9010*	1,93	B	B	B	puudub	hea	puudub	puudub	puudub	Varasemalt elupaigaks 9010* määratud alal kasvab hetkel 15 a vanune kuusik. Tegemist on eeldatavasti uuendusraie järgselt kasvama jäätud järelkasvuga. Osa varem elupaigaks määratud alast on küll kaetud vana metsaga, kuid ei vasta servaeefekti tõttu vana loodusmetsa kriteeriumidele

Lisa 3. Karvase maarjalepa kasvukoha hooldus

Lisa 4. Saunametsa karvase maarjalepa püsielupaiga piiri muutmise ettepanek

